

Tijdens de lunch verwelkomen wij minister van VRO, Elanor F. Boekholt-O'Sullivan en gaat Robert Derksen, lid Raad van Bestuur bij [Reinier van Arkel](#), in op transformatie van het historische Zorgpark Voorburg tot Park Voorburg. Een woonlandschap waar welzijn in alle opzichten centraal staat.

Thema: 'Van huizen bouwen naar vitale gemeenschappen, en maatschappelijke impact maken.'

Bijzonder veel dank Ronald, dat ik vandaag op mijn eerste Provada, jullie gast mag zijn ... ben vanmorgen al een mooi rondje gaan maken, en wat bruist het hier van de innovatie ...

Laat ik proberen jullie nog wat uit te dagen ... met een verhaal dat AM en Reinier van Arkel, (en de gemeente Vught) ... hand in hand samen aan het realiseren zijn ...

Mocht u denken dat mijn verhaal gaat over het realiseren van woningen dan moet ik u teleurstellen, maar wellicht heeft het wel waarde en maken hierdoor juist de gewenste impact ... maar goed dat oordeel is uiteraard aan u ...

Laat ik meteen beginnen met een ongemakkelijke stelling:

We moeten stoppen met huizen bouwen.

En nee — dat is geen grap.

En nee — dat is niet omdat we geen woningcrisis hebben.

Integendeel.

Maar zolang wij blijven denken dat het bouwen van méér huizen... de oplossing is...

blijven we exact hetzelfde probleem reproduceren.

—

Oké ook hand in eigen boezem als zorg bestuurder, wij als zorg organisaties moeten ook stoppen met denken dat we iedereen beter kunnen maken

De echte crisis

Wat we vandaag zien, is geen wooncrisis.

Het is een systeemcrisis.

Kijk naar de feiten:

- De zorg piept en kraakt
- De energietransitie stopt
- De woningmarkt zit vast
- De samenleving polariseert

Eens even aan jullie vragen

Wie kent iemand die geen huis kan vinden ? 'steek je hand eens op' ?

Wie kent iemand die mentaal zorgen heeft ? 'steek je hand eens op' ?

En misschien wel het meest zorgwekkend:

50% van onze jongeren worstelt met mentale problemen

25% van de volwassenen net zo

Dat is geen incident.

Dat is geen sectorprobleem.

Dat is een signaal.

Een signaal dat de manier waarop wij onze samenleving hebben ingericht...
niet meer werkt.

—

En wat doen wij? In een verkeerde reflex ...

We verkokeren verder.

We organiseren oplossingen in:

- ministeries
- beleidsdomeinen
- sectoren

- aanbestedingen

En dus bouwen we:

- woningen voor de wooncrisis
- zorgcapaciteit voor de zorgcrisis
- infrastructuur voor de energietransitie

Maar ondertussen...

versterken we het probleem.

Want we lossen het niet integraal op.

Wat we nodig hebben...

is wat ik noem:

een satéprikkel door ons systeem.

Niet nog een overlegtafel.

Niet nog een beleidslijn.

Maar één scherpe interventie...

die dwars door alle opgaven heen gaat.

- Wonen
- Zorg
- Energie
- Sociale cohesie

Alles tegelijk.

Want alleen daar — in die kruising —
ontstaat échte innovatie.

Dus we bewegen naar een Brede maatschappelijke samenwerking: Omdat de zorg onbetaalbaar en onvoldoende bemensbaar dreigt te worden, moeten we gezondheid integreren in ons dagelijks leven, in onze leefomgeving ...

Hoe luidt dan onze nieuwe opdracht ?

Dus laat me mijn stelling herhalen.

We moeten stoppen met huizen bouwen.

En beginnen met:

het bouwen van vitale gemeenschappen.

Gemeenschappen waar:

- mensen elkaar kennen
- mensen voor elkaar zorgen
- gezondheid ontstaat in het dagelijks leven
- energie lokaal wordt opgewekt en gedeeld
- werk en meedoen betekenis heeft
- en kwetsbaarheid niet wordt uitbesteed... maar gedragen

—

Van zorg naar vitaliteit

En dat betekent nog iets fundamenteels:

We moeten stoppen met mensen beter maken.

En beginnen met investeren in vitaliteit.

Want een systeem dat gericht is op reparatie...
zal altijd achter de feiten aanlopen.

Maar een systeem dat gericht is op vitaliteit...
voorkomt dat mensen überhaupt uitvallen.

Park Voorburg is ons bewijs

En dit is geen theorie.

Op Park Voorburg zien we dit al ontstaan.

Geen verzameling gebouwen.

Geen traditionele zorgcampus.

Maar een ecosysteem.

Een plek waar:

- wonen, werken, leren en zorg samenvallen
- natuur wordt ingezet als gezondheidsstrategie
- Inclusieve communities de drijvende kracht zijn
- en waar elke ingreep langs één vraag wordt gelegd:

Draagt dit bij aan vitaal samen leven ?

Zo zijn we ver voor de ontwikkeling die we nu met AM doormaken gestart met het idee om de meest duurzaam gezonde en inclusieve gemeenschap van Nederland te creëren, waar zorg, wonen, werk, en recreëren in het groen samen komt.

We hadden één keer de kans om deze 100 HA van een nieuw perspectief te voorzien. En nu al voor de komst van de nieuwe burens, die gaan wonen in 950 prachtige woningen, investeerde we in community Builders, de komst van 30 sociale ondernemers, Hoge scholen het mee bouwen aan innovatie labs, en tal van organisaties die allemaal iets betekenen voor een ander op het park ...

En juist met AM, kwam onze droom tot werkelijkheid, en sterker nog, wisten we die nog veel krachtiger te maken door hun blik op de ontwikkeling, en door hun denken vanuit maatschappelijke impact ...

Nu bouwen we samen verder aan omgekeerde integratie, een wijk die we vanaf nul samen opbouwen ... een plek waar iedereen er toe doet en bereid is bij te dragen aan een groter geheel ...

En voor iedereen hier — uit bouwend Nederland —
betekent dit iets cruciaals:

Ontwerp is geen vormgeving meer.

Het is een strategisch instrument !!!

De manier waarop wij:

- wijken ontwerpen
- mobiliteit organiseren
- publieke ruimte inrichten

bepaalt:

- hoe gezond mensen zijn
- hoe verbonden mensen zich voelen
- hoe duurzaam systemen worden

Maar laten we eerlijk zijn.

Dit vraagt iets van ons... waar het vaak op vastloopt:

is moed.

De moed om:

- silo's los te laten
- budgetten te combineren
- belangen te overstijgen
- en onzekerheid toe te laten

Want integrale oplossingen...

zijn per definitie minder controleerbaar.

Maar ze zijn wél effectiever.

Ik deel graag met u een ander toekomstbeeld

Stel je een Nederland voor waar we dit wél doen:

Waar we niet meer spreken over:

- woonwijken
- zorginstellingen
- bedrijventerreinen

Maar over:

vitale ecosystemen.

Waar:

- een woning automatisch onderdeel is van een community
- energie lokaal georganiseerd is
- zorg grotendeels informeel en preventief wordt
- en eenzaamheid... simpelweg niet meer de norm is

De echte vraag

En dus komen we bij de kern.

Dit gaat niet over bouwen.

Niet over zorg.

Niet over beleid.

Dit gaat over één vraag:

Durven wij onze manier van denken fundamenteel te veranderen?

Kortom: er liggen nog 1000 niet ontwikkelde zorg terreinen klaar om in de woonvraag ter voorzien, dat geeft direct een private injectie in deze zorgpartijen om verder te transformeren, naar de zorg van de toekomst. Ook hebben deze terreinen vaak nog veel onbenutte stroomcapaciteit om

netcongestie tegen te gaan, kortom wonen, zorg en energie ... komen zo samen ...

De sleutel ligt dan ook in de publiek en private samenwerking ...

Ik kom tot een afronding:

Dus als u morgen weer aan tafel zit...

En iemand zegt: "Hoeveel woningen moeten we bouwen?"

Stel dan één andere vraag:

"Wat voor gemeenschap bouwen we eigenlijk?"

Want als we dat goed doen...

lossen we niet één crisis op.

Maar meerdere tegelijk.

En misschien...

bouwen we dan niet alleen aan stenen...

maar aan een samenleving die het wél volhoudt.

En precies zo ging het samen met AM, en laten we zien dat dat kan in de gemeente Vught

Ik ben nog precies 3 weken bestuurder bij Reinier van Arkel, dan zit mijn klus er hier op, en weet nog niet precies hoe, maar ik ga me hier voor inzetten ...

Ik hoop u ook, Dank u wel !